

Sammanträdesprotokoll

Valnämnd

Plats: Messingen, klassrum 1370, Love Almqvist torg 1

Tid: Tisdagen den 31 mars 2026, klockan 18:00 – 19:29

Beslutande

Ledamöter:

Marie Åberg (S), ordförande

Susanne Sundvall-Bergström (VB), vice
ordförande

Olof Andersson (M), andre vice ordförande

Penahi Ghasemi (S)

Johanna Milne (VB)

Nils Eriksson (L)

Bengt Pålsson (M)

Lea Eriksson (SD)

Göran Zetterlund (KD)

Ersättare:

Halyna Hlusko (S)

Nina Strandberg (VB)

Torsten Hemph (L)

Johan Damström (M)

Clifford Ovner (SD)

Anu Martinviita (SD)

Raouf Ayoub (KD)

Övriga deltagande:

Katarina Salomonsson, avdelningschef medborgarservice och kansli

Filip Olsson, valsamordnare

Niklas Claesson, säkerhetsskyddschef, § 23

Utses att justera: Olof Andersson (M)

Justeringens plats och tid: Messingen, 31 mars 2026

Underskrifter

Sekreterare:

Ordförande:

Justerande:

Paragrafer: §§ 14–23

Valnämnd

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Anslagsbevisen publiceras på <http://www.upplandsvasby.se/anslagstavla>

Organ:	Valnämnd
Sammanträdesdatum:	2026-03-31
Datum för publicering av anslag:	2026-04-01
Datum för avpublicering av anslag:	2026-04-23
Förvaringsplats för protokollet:	Centralvägen 1, plan 2
Underskrift:	

Valnämnd

§ 14

Information och frågor 2026-03-31 (VN/2026:2)

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Vid valnämndens sammanträde 31 mars 2026 informerar valkansliet om nedanstående:

- Lägesuppdatering om delprojekten, se rubriken avsnittet ärendet i sin helhet. Projektet fortlöper i huvudsak väl.
- Information om inkommen fråga från partiet SKP – Kommunisterna. Skrivelsen och svaret redovisas under punkten meddelanden.
- Information om utbildningstillfällen. Valkansliet planerar för fem utbildningstillfällen den 21 maj, 28 maj, 4 juni, 10 juni och 11 juni. Valnämnden uppmanas att delta vid minst ett av dessa tillfällen, anmälan sker till valsamordnare.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut i ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande VN/2026:2 daterat 2021-01-26

Valnämnd

§ 15

Redovisning av meddelanden 2026-03-31 (VN/2026:3)

Valnämndens beslut

Valnämnden godkänner redovisningen av meddelanden.

Beskrivning av ärendet

Följande meddelanden redovisas vid valnämndens sammanträde 2026-03-31

- Fråga från SKP – Kommunisterna ink. valkansliets svar
- Valmyndighetens nyhetsbrev V.8
- Valmyndighetens nyhetsbrev V.9
- Valmyndighetens nyhetsbrev V.10

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

§ 16

Redovisning av delegationsbeslut 2026-03-31 (VN/2026:4)

Valnämndens beslut

Valnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Valnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstemän i enlighet med valnämndens delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegationsbesluten. Däremot får nämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själv ta över ärendet.

Följande delegationsbeslut redovisas på valnämnden sammanträde den 31 mars 2026:

- VN 2026 § 4 Beslut om inköp av valsedelställ och insynsskydd från Exakta Print AB
- VN 2026 § 6 Beslut om uppdrag till fastighetsenheten att förhandla och teckna lokalhyresavtal (packningsyta)

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Valnämnd

§ 17

Valnämndens svar på revisionsrapport nr6/2025 - Granskning av styrning och uppföljning av kommunstyrelsen och dess utskott samt valnämnden (VN/2026:12)

Valnämndens beslut

Valnämnden antar förslag till svar på revisionsrapport nr 6/2025 och överlämnar svaret till kommunens förtroendevalda revisorer.

Beskrivning av ärendet

Ernst & Young har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av styrning och uppföljning av kommunstyrelsen och dess utskott samt valnämnden.

Granskningens syfte har varit att bedöma om nuvarande organisering av kommunstyrelsens och dess utskott samt valnämnden säkerställer styrning och uppföljning samt möjliggör ansvarsutkrävande.

Avseende relationen mellan valnämnden och kommunstyrelsen är den sammanfattande bedömningen att det finns en sammanblandning av roller och ansvar mellan dessa två nämnder. Valnämnden har ansvar för val och därtill hörande frågor men saknar en budget för ändamålet. Revisorerna noterar också att någon uppföljning av valnämnden inte sker. Valnämnden har ingen verksamhetsplan eller flerårsplan med budget och nämns inte i årsredovisningen.

Granskningen har inte innefattat att ta ställning till nämndens verksamhet som sådan, utan granskningen har avsett ramverket och de formella krav och förutsättningar som gäller för aktuell verksamhet.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Utifrån granskningens resultat rekommenderas valnämnden att:

- Säkerställa att roller och ansvar följer styrdokument och kommunallagens krav
- Säkerställa att verksamheten följs upp på ett tydligt och transparent sätt

Valkansliet föreslår att valnämnden i sitt svar till revisorerna (bilaga 1 till tjänsteutlåtandet) framför att valnämnden delar revisorernas bedömning. Valkansliet har tillsammans med kommunledningskontorets övergripande funktioner för styrning och uppföljning har påbörjat en översyn för att säkerställa roller och ansvar samt uppföljning på ett tydligt och transparent sätt.

Valkansliet föreslår att valnämnden antar förslag till svar på revisionsrapporten över överlämnar svaret till kommunens förtroendevalda revisorer.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet är ett svar på en revisionsrapport och beslutet innebär därför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet har inte beaktats i detta ärende då det inte bedöms vara tillämpligt.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer

Ernst & Young

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

1. Revisionsskrivelse: Revisionsrapport nr 6/2025 - Granskning av kommunstyrelsen och dess utskott samt valnämnden, 2026-01-20
2. Revisionsrapport 2025:6 - Granskning av styrning och uppföljning av kommunstyrelsen och dess utskott samt valnämnden
3. Svar på revisionsrapport nr 6/2025 – Granskning av styrning och uppföljning av kommunstyrelsen och dess utskott samt valnämnden

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

§ 18

Beslut om regler för hantering av propaganda i och i anslutning till röstmottagningsställen i Upplands Väsby kommun (VN/2026:16)

Valnämndens beslut

Valnämnden antar *regler för hantering av propaganda i anslutning till röstmottagningsställen i Upplands Väsby kommun* med giltighetstid från 1 maj 2026.

Beskrivning av ärendet

Vallagen reglerar ett förbud mot propaganda och annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. Syftet med regleringen är att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen.

Vallagen reglerar inte de närmare detaljerna kring exempelvis avstånd för olika aktiviteter utan det lämnas utrymme för att göra en bedömning i varje enskilt fall. Föreslagna regler syftar till att klargöra valnämndens tolkning av lagstiftningen vilket utgör ett stöd för röstmottagare och valkansli i valets genomförande. Därtill utgör dokumentet ett viktigt planeringsunderlag för partierna inför valrörelsen.

Förslaget innebär också att dessa regler införs i ett styrdokument som är gällande även mellan val, vilket underlättar planeringen för nästkommande val samt höjer beredskapen för eventuella extra val.

Föreslagna förändringar

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Regler för propaganda vid röstmottagningsställena har funnits i Upplands Väsby sedan valet 2018. Styrdokumentet innebär endast små förändringar i sak jämfört med valet 2024, vilka sammanfattas nedan.

- Avståndet där affischering samt annan politisk propaganda förbjuds utökas från 20 till 50 meter från röstningslokalerna. Detta mot bakgrund av de köer som uppstod vid valet 2022. Eftersom platsen där väljarna köar ska anses vara en del av röstmottagningsstället så föranleder längre köer också ett utökat propagandafrött utrymme.
- Förtydligande har gjorts om var röstmottagningsställets entré anses påbörjas i de fall röstningslokalen ligger i en inomhusgalleria.
- Förtydligande har gjorts om hur nära röstmottagningsställena som torgmöten eller andra liknande politiska aktiviteter får arrangeras.
- Förtydligande har gjorts av röstmottagarnas lagstadgade rätt att göra den slutgiltiga bedömningen, och att sådan bedömning ska respekteras.

I övrigt har en förtydligad inledning om lagstöd, rättsläge och definition av begrepp lagts till.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Förslag till beslut

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Webbmaster

Delprojektledare kommunikation

Beslutsunderlag

1. Regler för hantering av propaganda i och i anslutning till röstmottagningsställen i Upplands Väsby kommun
2. Valmyndighetens vägledande ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda

Valnämnd

§ 19

Beslut om ordning i valsedelställ RKR-val 2026 (VN/2026:17)

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att valsedlar för riksdag-, kommun- och regionval placeras i bokstavsordning efter partinamn, enligt bilaga till tjänsteutlåtandet.
2. Valnämnden beslutar att valsedlar som levereras till val- eller förtidsröstningslokal överlämnas till röstmottagare som placerar dessa i valsedelställ.

Beskrivning av ärendet

Valnämnden har att besluta om placeringen av valsedlar i vallokaler och lokaler för förtidsröstning. Samtliga partiers valsedlar ska exponeras på ett likvärdigt sätt. Valmyndigheten föreslår att kommunerna placerar partiernas valsedlar i valsedelställ i alfabetisk ordning. Beslut om valsedlarnas placering ska omfatta alla valsedlar, även de som inte distribueras av valnämnden.

Valnämndens ansvar

I anslutning till ett röstmottagningsställe ska det ordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn. Enligt 8 kap. 2 § vallagen ska väljarna på denna plats ha tillgång till valsedlar med enbart valbeteckning (blanka valsedlar) samt valsedlar med parti- och valbeteckning (partivalsedlar) för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet och för de partier som för val till region- och kommunfullmäktige redan är representerade där. Valnämnden ansvarar för att dessa alltid finns tillgängliga på samtliga röstmottagningsställen.

Valnämnd

För valet 2026 är valnämnden ansvarig för distribution av partivalsedlar för följande partier: Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Väsby's Bästa. Valsedlar för Väsby's Bästa avser val till Kommunfullmäktige. Dessa valsedlar måste alltid finnas på plats.

Vid val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige ansvarar samtliga partier för distribution av sina namnvalsedlar. De partier som inte har rätt att få valsedlar upptryckta och utlagda enligt stycket ovan (partier som fått mindre än 1 procent av rösterna i det senaste valet och som inte är representerade i region- och kommunfullmäktige) ansvarar även för distribution av sina partivalsedlar. Endast anmälda partiets valsedlar ska läggas ut på röstmottagningsställena. Det är inte valnämndens ansvar att meddela partier om valsedlarna tar slut.

Valkansliets förslag till placering i valsedelsställ

Valsedelställen grupperas tre och tre bakom insynsskydden.

I det första stället från vänster placeras enbart partivalsedlar och blanka valsedlar. Partivalsedlarna ska ställas i varsin lodrät rad i ordningen riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå). Partivalsedlarna ifråga avser följande partier i bokstavsordning, Arbetarepartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Väsby's Bästa (enbart kommunfullmäktige). Blanka valsedlarna läggs i den nedersta raden i samma valsedelställ.

I det andra stället från vänster läggs namnvalsedlar för samtliga partier i det första valsedelstället. De placeras i samma ordning som ovan, riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå) samt i bokstavsordning efter partibeteckning i varje lodrät rad. Dessa levereras av partierna själva som sedan överlämnar valsedlarna till röstmottagare i respektive röstnings- och vallokal för insortering.

I det tredje stället från vänster placeras namn- och partivalsedlar för övriga partier som anmält deltagande i valet och som överlämnat sina valsedlar till röstmottagningsstället. Alla valsedlar placeras i alfabetisk ordning uppför och ned med valsedlarna till riksdagsvalet (gul) längst till vänster, valet till kommunfullmäktige (vit) i mitten och valet till regionfullmäktige (blå) till höger.

Valnämnd

Ordningen tydliggörs i bilaga. Denna ordning kommer även att affischeras i varje vallokal och röstningslokal för förtidsröstning.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Bedöms inte relevant.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Ordning i valsedelställ RKR-val 2026

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

§ 20

Beslut om tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal mellan valnämnden och valmyndigheten inför RKR-val 2026 (VN/2026:23)

Valnämndens beslut

1. Valnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Valnämnden delegerar till ordförande Marie Åberg (S) att underteckna avtalet.

Beskrivning av ärendet

Valmyndigheten har inkommit till valnämnderna med förslag till personuppgiftsbiträdesavtal mellan valnämnden och valmyndigheten. Samma avtalsförslag gäller för samtliga kommuner. Det pågår dialog mellan valkansliet och valmyndigheten om de närmare detaljerna kring ansvarsförhållandena för personuppgiftsbehandlingen, denna dialog är inte slutförd. Valnämnden informeras därför om avtalsförslaget samt föreslås delegera till ordförande att underteckna avtalet.

Avtalets innehåll

Valnämndens ansvar för personuppgifter skiljer sig inte från tidigare val. Valnämnden är ansvarig för personuppgiftsbehandlingar i väljarförteckningar och röstlängder. Valnämnden ansvarar också för personuppgiftsbehandlingen i samband med distribution av förtidsrösterna. Det uppstår ett personuppgiftsbiträdesförhållande eftersom valmyndigheten tillhandahåller systemstöd för digital hantering av väljarförteckningarna i samband med förtidsröstningen. Vidare har Valmyndigheten upphandlat distribution av förtidsröster genom Post Nord. Post Nord utgör därför ett underbiträde till valmyndigheten. All distribution av förtidsrösterna sker på uppdrag av valnämnden i Upplands

Valnämnd

Väsby kommun. I och med att det finns ett personuppgiftsbiträdesförhållande så ska personuppgiftsbiträdesavtal också tecknas.

Av avtalet framgår att valmyndigheten ansvarar för personuppgiftsbehandlingen i anslutningen till drift av systemet. Behandlingarna är enligt valmyndighetens bedömning lagliga, har stöd i rättslig grund, är nödvändiga och står i rimlig proportion till syftet med behandlingarna. Genom tekniska och organisatoriska åtgärder säkerställer Valmyndigheten en säkerhetsnivå som är lämplig för personuppgifterna. Det finns ingen hög risk för de registrerades fri- och rättigheter enligt valmyndighetens bedömning.

Avtalet innebär att valnämnden ger valmyndigheten i uppdrag att lämna personuppgifter till Post Nord för distribution av kommuninterna förtidsröster. Vidare innebär det att valnämnden ger valmyndigheten i uppdrag att vidarebefordra uppgifter om mottagna förtidsröster avlagda i Upplands Väsby till valnämnderna i de kommuner där rösterna ska räknas. Detta är en följd av valnämndens tidigare beslut från sammanträdet 16 september 2025 om att via delegation teckna avtal med Post Nord om dessa tjänster som föranleder personuppgiftsbiträdesförhållandet.

Nytt beslut med anledning av avtalet är att valnämnden uppdrar åt valmyndigheten att dagligen hämta uppgifter om antalet avlagda förtidsröster inom kommunen ur kommunens digitala väljarförteckningar. Detta gjordes tidigare manuellt men möjliggörs av det nya digitala systemet för väljarförteckningar.

Avtalet gäller för valet 2026 och eventuellt omval.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Valmyndigheten

Lokal dataskyddsamordnare på kommunledningskontoret, David Bergvall

Beslutsunderlag

1. Förslag till personuppgiftsbiträdesavtal mellan valnämnden i Upplands Väsby kommun och Valmyndigheten.
2. Valmyndighetens promemoria om behandling av personuppgifter i samband med införandet av digitala röstkort, en moderniserad förtidsröstning och försök med digitala röstlängder. Daterat 2026-02-24.

Valnämnd

§ 21

Förordnande av röstmottagare allmänna val 2026 (VN/2026:19)

Valnämndens beslut

1. Valnämnden förordnar röstmottagare i vallokal, förtidsröstningslokal och ambulerande röstmottagare i enlighet med bilaga 1 och 2.
2. Valnämnden beslutar att förordnandet sker under villkor att respektive röstmottagare ska genomgå den obligatoriska utbildning för röstmottagare som valkansliet håller.

Beskrivning av ärendet

Rekryteringen av röstmottagare har genomförts utifrån de krav som anges i valnämndens *Riktlinjer för rekrytering av röstmottagare vid allmänna val (VN/2025:15)*. Arbetet inleddes med att Valkansliet kontaktade tidigare erfarna röstmottagare och därefter har nya röstmottagare rekryterats. Detta har lett till en god fördelning av både erfarna och nya röstmottagare. Valkansliet kommer att säkerställa att alla förordnade röstmottagare genomgår den utbildning som krävs enligt 3 kap. 5 § vallagen.

Valkansliet kommer fortsättningsvis att rekrytera röstmottagare som kan fungera som reserver vid eventuella avhopp.

Bemanning i vallokal 13 september 2026

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

Bemanningen i valdistrikten följer samma struktur som vid EU-valet 2024. Valdistrikten bemannas i regel med åtta röstmottagare, och i vissa distrikt tillkommer en extra rösträknare, vilket innebär en total bemanning om nio personer. Den sammanlagda bemanningen uppgår därmed till 237 personer.

Bemanning under förtidsröstningsperioden 26 augusti–13 september 2026

Gruppen med ambulerande röstmottagare har utökats från fem till sex röstmottagare. Arbetet utförs i team om två personer så utökningen underlättar schemaläggningen. Detta bidrar även till minskad sårbarhet vid eventuell frånvaro.

Vad gäller förtidsröstningen så förstärks bemanningen på valdagen. Tidigare har förtidsröstning på valdagen endast erbjudits i Väsby centrum, men i år kommer förtidsröstning även att hålla öppet i den nya förtidsröstningslokalen på Centralvägen. Detta innebär att ytterligare 11 röstmottagare har rekryterats för att tjänstgöra i förtidsröstningen på valdagen.

Denna åtgärd genomförs för att motverka köer, vilket var ett problem i förtidsröstningslokalen i Väsby centrum på valdagen 2022. Vidare utgör förtidsröstningslokalerna viktig reservkapacitet i händelse av att röstningen måste avbrytas i någon ordinarie vallokal på valdagen, då kan väljare hänvisas till förtidsröstningen i stället.

Den sammanlagda bemanningen under förtidsröstningsperioden uppgår därmed till 73 personer.

Ekonomiska konsekvenser

Ökad bemanning under förtidsröstningsperioden utökar valnämndens kostnader för röstmottagare med ungefär 15 000kr. Total kostnad för arvoden till röstmottagare bedöms uppgå till ca 2 miljoner kr.

Valnämnd

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Delprojektledare röstmottagare

Beslutsunderlag

VN/2025:15 - Riktlinjer för rekrytering av röstmottagare vid allmänna val

Valnämnd

§ 22

Valnämndens förslag till Upplands Väsby kommuns yttrande på remiss (SOU 2026:2) (VN/2026:22)

Valnämndens beslut

Valnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar valnämndens förslag till yttrande som sitt eget och överlämnar det till justitiedepartementet.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser Upplands Väsby kommuns yttrande på remiss av valsedelkommitténs delbetänkande 710 miljoner skäl till reformer (SOU 2026:2) och dess förslag på författningsreformer.

Valsedelkommittén är en parlamentarisk kommitté som arbetat med uppdrag att utvärdera dagens valsedelsystem med partispecifika valsedlar. Vidare tittar kommittén även reglerna för valbarhet för att förhindra att samma kandidat ställer upp i val till flera kommun- och regionfullmäktige.

I betänkandet och i föreslaget yttrande omnämns begreppet *valadministrationen*, med detta begrepp avses den kommunala valnämnden samt nationell valmyndighet och regionala valmyndigheter (länsstyrelser) samlat. *Valkansliet* avser alltid enbart den kommunala valnämndens kansli.

Valsedelkommittén föreslår följande reformer:

- Valadministrationen tar över distributionen och ansvarar för att tillhandahålla samtliga valsedlar.

Justerandes sign

Beslutsexpediering/utdragsbestyrkande

Valnämnd

- De s.k. partivalsedlarna (som saknar kandidatuppgifter) tas bort. I fortsättningen bör det endast finnas blanka valsedlar och kandidatvalsedlar.
- Endast partier som uppfyller vissa krav får rätt att delta med kandidatvalsedlar i val.
- Vid val till region- eller kommunfullmäktige ska en kandidat endast kunna lämna samtycke till att kandidera i en region och en kommun. Detsamma ska gälla för förklaringar från en kandidat att han eller hon samtycker till kandidatanmälan.

Viktigt att påtala är att frågan om huruvida systemet med partispecifika valsedlar bör reformeras alternativt avskaffas och ersättas med ett system med gemensamma eller neutrala valsedlar, inte är föremål för delbetänkandet. Valsedelkommitténs ställningstagande i den frågan presenteras i slutbetänkandet som ska överlämnas 14 augusti 2026.

Valkansliet presenterar förslag till yttrande som innebär att Upplands Väsby kommun i huvudsak ställer sig positiva till reformerna som föreslås. Reformerna syftar till att minska antalet valsedlar i cirkulation i samband med val. Valkansliet bedömer att det stora antalet valsedlar försvårar för väljarna att utföra valhandlingen. Det försvårar för röstmottagarna att upprätthålla ordningen i valsedelställen och det bidrar till köbildning vid röstningslokalerna. Vidare ökar den stora mängden valsedlar risken för att fel begås i någon del av valadministrationen under valets genomförande. Samlat har det en negativ påverkan på väljarnas förtroende för valsystemet vilket gör en reformering av valsedelsystemet nödvändig.

Reformerna kommer innebära minskad arbetsbelastning för partierna då ansvaret för valsedeldistribution helt läggs på valadministrationen. Att det delade ansvaret mellan partier och valadministrationer tas bort underlättar även planeringen för valadministrationen även om det sannolikt inte är kostnadsbesparande.

Valkansliet ser dock en sårbarhet kopplad till systemet med stödförklaringar. För att automatiskt få kandidatvalsedlar föreslås samma kvalifikation som idag gäller för partivalsedlar, att partiet samlar 1% väljarstöd. För partier som inte automatiskt kvalificerar för att få delta med kandidatvalsedlar ställs krav på att samla in stödförklaringar för att få delta med kandidatvalsedlar. Valkansliet bedömer att de gränser som måste uppfyllas är lågt satta, endast 50 stödförklaringar insamlade under 1 års tid krävs för att delta med kandidatvalsedlar i val till kommunfullmäktige i Upplands Väsby kommun eller 2000 stödförklaringar i Region Stockholm. Olika gränser gäller i olika kommuner och regioner beroende på antal röstberättigade. Detta gör potentiellt att ett stort antal

Valnämnd

partier kan komma att kvalificera för att delta med kandidatvalsedlar. Valkansliet föreslår att yttrandet adresserar den kostnad som detta kan medföra och att kommunen anför att statsbidragen justeras därefter.

Därtill finns inget förslag på begränsning av hur många stödförklaringar en röstberättigad kan lämna. En aktör som samlar 50 röstberättigade skulle kunna lämna stödförklaringar för ett stort antal partier och därigenom överbelasta valadministrationen. Detta begränsas något av att stödförklaringar endast kan lämnas för partier som har anmällda kandidater. Valkansliet föreslår till yttrandet påtalar denna sårbarhet och föreslår att någon form av begränsning införs.

Ekonomiska konsekvenser

Att besvara remissen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Föreslagna reformer i betänkanden kan innebära vissa kostnadsökningar för valnämnden. Det innebär ett större ansvar för samtliga partiers valsedlar jämfört mot dagens regelverk men eftersom antalet valsedlar totalt minskar så innebär det att ungefär lika många valsedlar kommer hanteras av valkansliet som idag. Reformerna bör minska arbetsbördan för röstmottagarna men om det föranleder någon kostnadsbesparing är svårbedömt.

En osäkerhet är också hur mycket valsedlar som kommer att behöva hanteras för små partier (under 1 % väljarstöd). Dessa partier får rätt att delta med kandidatvalsedlar om de samlar in 10 000 stödförklaringar (namnunderskrifter) för val till riksdag alternativt 50 stödförklaringar för val till kommunfullmäktige i Upplands Väsby eller 2000 stödförklaringar för val till Region Stockholm. (Obs olika regler beroende på antal röstberättigade). Valkansliet ser en risk att dessa gränser är lågt satta och att det medför en ökad arbetsbelastning för valkansliet. Vid förra valet till kommunfullmäktige fick, utöver partierna idag representerade i fullmäktige, två ytterligare partier minst 50 röster. Vid val till regionfullmäktige var det 3 partier som fick över 2000 röster, med ytterligare 2 som fick över 1000. Det kan antas att insamling av en stödförklaring bör vara enklare för ett parti än att samla en röst.

Den sårbarhet som finns i att systemet med stödförklaringar kan utnyttjas för att belasta valkansliet innebär en risk för stora och svårplanerade kostnader för administrationen av valsedlar.

Valnämnd

Barnrättsperspektivet

Bedöms ej relevant.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

1. Delbetänkande av valsedelskommittén – 710 miljoner skäl till reformer (SOU 2026:2)
2. Förslag till Upplands Väsby kommuns yttrande

Valnämnd

§ 23

Utbildning hot och våld mot förtroendevalda ()

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Säkerhetsskyddschef Niklas Claesson genomför utbildning för valnämnden om hot och våld mot förtroendevalda.

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.
